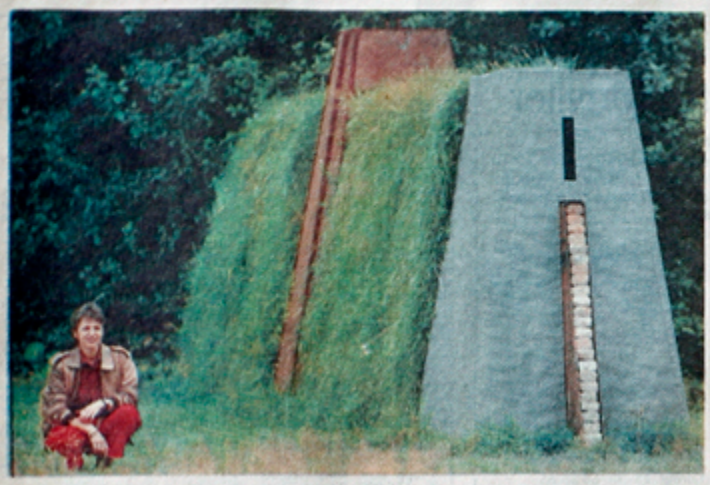

Støyvollen Jorun Kraft Mo bygde opp på Høvikodden i vår, har grodd seg fin og grønn i løpet av sommeren.

Skulpturen som gror

PER CHRISTIANSEN
STEIN BJØRGE

Nede ved sjøen i parken på Høvikodden står en støyvoll. Den ser litt malplassert ut, for her er ikke annet enn vertikale lydbølger fra lavtgående fly, ingen vei og larmende biler. Likevel sier Jorun Kraft Mo at her står vollen godt. Hun har selv valgt stedet ut.

DEN åtte meter lange og to meter høye støyvollen på Høvikodden er Jorun Kraft Mos skulpturelle bidrag til den store utendørsutstillingen som ble åpnet i forbindelse med forsommerens internasjonale keramikksymposium i Oslo. Siden har skulpturen grodd seg fin og grønn. – Nå fungerer den som den skal, sier Kraft Mo under en befaring mot tampen av sommeren, før det gulner mot høst.

– De har stelt den godt, sier hun og tenker på parkvesenet i Bærum kommune som har sørget for plenklipp og vanning gjennom tre tørre måneder. Vannforsyningen skjer gjennom en slange lagt ned gjennom skogen fra Kunstsenter-bygningen og inn på toppen av det indre av vollen som er fullpakket av jord.

Skulpturen ble satt opp i mai og er godt inne i sin andre årstid. Ennå gjenstår høst og vinter før demontering skal skje. Ennå skal den gjennomgå sesongbestemte skiftninger, gli over i gult og grått før snøen kommer og farger den hvit.

– Mange mener den var fin også før gresset kom, da så en konstruksjonen bedre. Jerngitteret som holder jorden på plass, kombinasjonen av støyvollmodulene og mine egne tilføyelser, sier kunstneren som ble invitert til utstillingen i kraft av sin fortid som keramiker – eller på grunn av at begrepet keramikk stadig er utvidet. Skulpturen inneholder nemlig ikke noe av det en tradisjonelt forbinder med faget. Noen teglstein er det eneste som er laget av leire.

– Opprinnelig er jeg jo keramiker, siden definerte jeg meg selv som mer allsidig kunsthåndverker, men nå passer heller ikke den definisjonen. I skulpturene mine står jeg ikke selv står for hele produksjonsprosessen, men bruker en del prefabrikerte elementer. Dette ser jeg bare som en konsekvens av den virkeligheten vi omgis av, en tilpasning til den. Her har jeg altså tatt utgangspunkt i en tyskprodusert støyskjerm og satt den sammen bl.a. med en tre meter høy stålkonstruksjon jeg har fått laget ved Ila Stålindustri, forklarer hun.

Det rustne, solide svartstålet rager stelt opp over gressvollen, deler den i to og lar lyset slippe igjennom i en smal meterhøy slisse. I den enden som vender ut mot det åpne parkområdet, har Jorun Kraft Mo avsluttet vollen med takpapp som er naglet til en trekonstruksjon. Midt på denne endeveggen er reist en avlang kasse av det samme rustne stålet og fylt med en stabel liggende teglstein. I motsatt ende forsvinner vollen inn i skogen. Eller rettere, skulpturen vokser ut av skogen, som kunstneren selv ser det.

– Jeg ble oppmerksom på denne støyvollen i Danmark i fjor vår og hadde da lenge hatt lyst til å arbeide med gress i en utendørs skulptur.

Så fikk jeg tak i to firemeters moduler fra den norske leveranderen av vollen, anleggsgartner Nordtiller, og utarbeidet pappmodeller med forskjellige alternative løsninger med sikte på utstillingen på Høvikodden.

Kontrasten ble sterkere

Hele tiden tenkte jeg på at jeg ville spille på kontrasten mellom det harde og det myke. Etter hvert som tiden har gått etter monteringen, er denne kontrasten blitt stadig sterkere, og jeg synes selv at skulpturen slik er kommet mer og mer til sin rett. Det er blitt kunst av støyvollen under både den menneskelige og den naturlige bearbeidelsen, sier Jorun Kraft Mo.

Noen planer om å flytte skulpturen har hun ikke. Men flyttbar er den på grunn av oppbyggingen i moduler, og det kan godt tenkes at hun kan benytte stålkonstruksjonen i et annet arbeid senere. I praktisk bruk som støyvoll kommer nok skulpturen ikke, men i standardutgave skal vollen være svært så effektiv, samt at den i tillegg tar liten plass. I Trøndelag har mange sikkert lagt merke til den i veikanten sør for Støren, der vollmodulene er satt sammen i 28 meters lengde.

– Det satses stadig mer på utendørs kunst, det ser jeg på som en positiv utvikling, sier Jorun Kraft Mo som fra utstillingen på Høvikodden går direkte løs på et uteprosjekt i Nyborg på Fyn. Der skal hun sammen 25 andre kunstnere fra ulike land sette sitt preg på forskjellige steder i byen. Hva hennes eget bidrag blir, er ennå litt for tidlig å si. Men rustet stål har gått igjen i begge de utendørsskulpturene hun har laget så langt, den første i kombinasjon med glass i fontenen utenfor Pirsenteret på Brattøra.

Neste innendørs

Før Nyborg står for øvrig en annen oppgave i Danmark for tur. I november deltar Kraft Mo som gjesteutstiller i en større kollektivutstilling i Brandts Klædefabrik i Odense, en stor fabrikkbygning som er omgjort til galleri og forskjellige kunst- og kulturformål. Trolig stiller hun her med en av sine «glassplateskulpturer», av lignende type som hun nylig har vist i Trøndelag Kunstnersenter, solgt til Lillehammer Rådhus og gjennomført i arbeidet med grunnsteinen til det medisinske forskningssenteret i Trondheim.

– Utstillingen i Odense skal for øvrig etter hvert flyttes til flere steder i Norden, og bidraget mitt bør derfor ikke være så altfor tungt, sier Jorun Kraft Mo.

Som på langt nær har forlatt det lille, nennsomme formatet, men gjerne bygger skulpturene sine både tunge og svære, godt synlige i landskapet. Som ute på piren og nede i parken på Høvikodden.

Etter hvert har keramikeren Jorun Kraft Mo utviklet seg til en kunstner som arbeider med skulptur i forskjellige, gjerne tunge metaller.